

REPUBLIKA HRVATSKA
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN
KLASA: 245-01/24-01/07
URBROJ: 2125-02-24-3
Gospić, 20. lipnja 2024. godine

Na temelju članka 19. stavak 8. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“ br. 125/19, 114/22 i 155/23) te članka 32. i 86. Statuta Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 11/09, 13/09 – ispravak, 21/09, 9/10, 22/10 – pročišćeni tekst, 4/12, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 2/18, 3/18 – ispravak, 10/20, 11/20 – pročišćeni tekst, 3/21 i 6/21 – pročišćeni tekst), donosim

ZAKLJUČAK

I.

Prihvaćam Izvješće o radu Vatrogasne zajednice Ličko-senjske županije za 2023. godinu i radu vatrogasnog zapovjedništva (u daljnjem tekstu: Izvješće).

II.

Izvješće je sastavni dio ovog Zaključka i objavit će se na web stranici Ličko-senjske županije (www.licko-senjska.hr).

III.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Županijskom glasniku“ Ličko-senjske županije.

ŽUPAN

Ernest Petry, mag.iur.

**IZVJEŠĆE O RADU VATROGASNE ZAJEDNICE LIČKO-
SENJSKE ŽUPANIJE ZA 2023. GODINU I IZVJEŠĆE O
RADU VATROGASNOG ZAPOVJEDNIŠTVA**

Otočac, veljača 2024.

Vatrogasna djelatnost

Ustavom Republike Hrvatske propisano je da jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana među kojima je i protupožarna zaštita (članak 135. Ustava¹). Nadalje, Zakonom o zaštiti od požara ovo se područje određuje kao područje od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku a provode je, uz ostale, pravne osobe i udruge koje obavljaju vatrogasnu djelatnost te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. U cilju unapređenja zaštite od požara, jedinice lokalne i regionalne samouprave mogu financirati nabavu vozila, uređaja i opreme za zaštitu od požara, a zaštitu od požara organiziraju kao javnu službu.

Vatrogastvo, kao značajan i nezamjenjiv dio sustava domovinske sigurnosti, od posebnog je interesa za svaku društvenu zajednicu pa tako i za Ličko – senjsku županiju, odnosno Republiku Hrvatsku. Sustav i ustroj vatrogasnih subjekata definiran je Zakonom o vatrogastvu.

Vatrogasnu djelatnost obavljaju vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kao stručne i humanitarne organizacije.

Zakonom je određeno da su vatrogasne organizacije:

- Javne vatrogasne postrojbe,
- Postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava,
- Profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu,
- Postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu,
- Vatrogasne postrojbe vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba,
- Intervencijska vatrogasna postrojba,
- Vatrogasne zajednice svih razina (općine, grada, područja, županije),
- Hrvatska vatrogasna zajednica – središnji državni ured nadležan za vatrogastvo.

Profesionalne vatrogasne postrojbe osnivaju se temeljem Zakona o vatrogastvu i sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova, a dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice temeljem Zakona o vatrogastvu i sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga. Vatrogasne postrojbe u gospodarstvu (koje mogu biti profesionalne i dobrovoljne) osniva pravna osoba, sukladno zakonskim obvezama i planovima zaštite od požara za gospodarske subjekte. Profesionalne vatrogasne postrojbe i dobrovoljna vatrogasna društva, kao i profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu imaju obvezu udruživanja u vatrogasne zajednice lokalne i područne samouprave dok se vatrogasne zajednice županija direktno udružuju u Hrvatsku vatrogasnu zajednicu kao krovnu organizaciju vatrogastva u Republici Hrvatskoj.

Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije osnovana je 02. rujna 1993. godine temeljem tadašnjeg novog ustroja lokalne i regionalne (područne) samouprave. U Zajednicu se udružuju svi vatrogasni subjekti s područja Županije, njih 21, te je danas u Zajednicu direktno udruženo 8 dobrovoljnih vatrogasnih društava i 1 javna vatrogasna postrojba (JVP Plitvička Jezera). Ostale vatrogasne postrojbe, njih 12, udružene su u 4 vatrogasne zajednice gradova (VZG Gospić, VZG Otočac, VZG Senj, VZG Novalja) koje su članice Vatrogasne zajednice Ličko-senjske županije.

¹Ustav Republike Hrvatske (pročišćeni tekst) ("Narodne novine" broj 85/2010.).

Postrojba HAC-a je temeljem odredbi Zakona o vatrogastvu (N.N.125/19) u listopadu 2023. godine zatražila primanje u Vatrogasnu zajednicu Ličko-senjske županije, a dana 14. prosinca 2023. godine na Skupštini Vatrogasne zajednice Ličko-senjske županije donesena je odluka o prijemu Profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu Hrvatskih autocesta sa dvije vatrogasne postaje (Plasina i Sveti Rok) u članstvo VZ Ličko-senjske. Područje djelovanja postaje Mala Kapela je također dionica auto ceste A1 koja prolazi kroz Ličko-senjsku županiju, ali joj je sjedište na području Karlovačke županije. Vatrogasna služba u Nacionalnom parku "Plitvička jezera" ustrojena je kao Odjel protupožarne zaštite, međutim, tijekom 2018. godine je izrađena Procjena ugroženosti i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija za područje Nacionalnog parka "Plitvička jezera" temeljem kojih postojeća organizacija mora promijeniti ustrojstveni oblik, odnosno ustrojiti se kao profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu.

Tradicija vatrogastva na području Ličko – senjske županije stara je gotovo 156. godina jer je daleke 1868. godine u Otočcu osnovano treće dobrovoljno vatrogasno društvo u Hrvatskoj, nakon Varaždina i Siska.

Županijska vatrogasna zajednica obavlja stručne i organizacijske poslove koji se odnose na unaprjeđenje cjelokupnog sustava, i to:

- potiče aktivnosti u pogledu poboljšanja stanja zaštite od požara i provedbe vatrogasne djelatnosti,
- koordinira aktivnosti oko uključivanja vatrogasnih postrojbi u sustav civilne zaštite,
- priprema i provodi zadaće iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku,
- ustrojava vatrogasni operativni centar županije (u daljnjem tekstu: Županijski vatrogasni operativni centar),
- zastupa interese vatrogastva na području županije,
- vodi i redovito obnavlja baze podataka te očevidnika koje prikuplja u skladu s odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona,
- sudjeluje u izradi prijedloga strategija, studija, smjernica, programa i provedbenih planova,
- organizira i provodi vatrogasna natjecanja,
- organizira javna savjetovanja i stručne skupove,
- provodi prekograničnu suradnju u području vatrogastva,
- obavlja i druge poslove koji su joj stavljeni u nadležnost posebnim propisima.

Planom zaštite od požara jedinice lokalne i regionalne samouprave utvrđuju se zadaće i područje djelovanja svih javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, a posebno zadaće javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava koja imaju definirano područje odgovornosti (središnja vatrogasna postrojba).

Temeljem novog Zakona o vatrogastvu obveza predstavničkog tijela županije biti će donošenje Vatrogasnog plana županije kojeg izrađuje i predlaže županijski vatrogasni zapovjednik uz prethodnu suglasnost glavnog vatrogasnog zapovjednika. Vatrogasni plan će sadržavati razrađene principe djelovanja vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi u provedbi vatrogasne djelatnosti, načine upravljanja vatrogasnim sustavom u slučaju izvanrednih događaja, nesreća i katastrofa, te će definirati odnose, suradnju, uskladiti planiranje i provođenje vatrogasnih mjera od lokalne do državne razine.

Vatrogasne postrojbe obavljaju vatrogasnu djelatnost sukladno Zakonu i pravilima vatrogasne struke na području za koje su osnovane. Svaka vatrogasna postrojba obvezna je sudjelovati prilikom vatrogasne intervencije i izvan područja svog djelovanja temeljem zapovijedi županijskog vatrogasnog zapovjednika, sukladno odredbama Zakona o vatrogastvu i podzakonskih propisa.

Zbog prostorne veličine Ličko – senjske županije, temeljem odluke Zapovjedništva vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije definirano je pet operativnih područja, i to:

PODRUČJE I. – Gospić (Grad Gospić, Općine Perušić, Lovinac i Karlobag),

PODRUČJE II. – Otočac (Grad Otočac, Općine Brinje i Vrhovine),

PODRUČJE III. – Plitvička Jezera (Općine Plitvička Jezera, Udbina, Donji Lapac),

PODRUČJE IV. – Senj (Grad Senj),

PODRUČJE V. – Novalja (Grad Novalja).

U 5 operativnih požarnih područja tijekom 2023. godine u vatrogasnim postrojbama djeluje 368 vatrogasaca, te u vatrogasnoj postrojbi u gospodarstvu (HAC) 73 profesionalna vatrogasca i to:

- 63 profesionalna vatrogasaca u JVP Gospić, JVP Plitvička Jezera i JVP Grada Senja,
 - 20 zaposlenih djelatnika (DVD Otočac, Novalja, Perušić, Brinje, Plitvička Jezera, Udbina, Donji Lapac, Velebit Lovinac, Vrhovine) od čega su 16 operativni vatrogasci,
 - 285 dobrovoljnih vatrogasaca u 18 dobrovoljnih vatrogasnih društava zadovoljava sve uvjete za operativnog vatrogasca, a u DVD-ima ima ukupno 468 vatrogasaca.
 - 73 profesionalna vatrogasca u postajama HAC-a (Sv. Rok, Plasina i Kapela).
- Izvor: VATROnet, 11.03.2024. E-VAT).

Svi operativni vatrogasci imaju propisanu stručnu spremu ili stečeno minimalno zvanje vatrogasca, obavljen liječnički pregled prema važećim propisima, te ispunjavaju uvjete propisane u člancima 41. i 51. Zakona o vatrogastvu ("Narodne novine" broj: 125/19) koji je na snazi od 01.01.2020. godine izuzev obveza zadovoljavanja tjelesne spremnosti jer nije donesen Pravilnik kojim je regulirano testiranje i izdavanje potvrda vezanih za zadovoljavanje propisane razine tjelesne i motoričke sposobnosti. Za provedbu i zadovoljavanje svih navedenih obveza odgovorne su vatrogasne organizacije, odnosno, njihovi zapovjednici.

Na području Ličko – senjske županije ima 11 vatrogasnih domova i objekata koji zadovoljavaju potrebe za smještaj svih vozila i opreme (Otočac, Sinac, Perušić, Lovinac, Brinje, Kuterevo, Vrhovine, Krasno, Pazarišta, Donji Lapac, Udbina i Novalja), 5 vatrogasnih domova i objekata u kojima nije moguće garažirati sva vozila (Senj, Gospić, Plitvička Jezera, Karlobag, Sveti Juraj), 2 vatrogasna spremišta bez garaža (DVD Plitvička Jezera, Lun), i jedan objekt koji se adaptira uz izgrađenu garažu i spremište (Barbati).

Vatrogasne postrojbe raspolagale su sa ukupno 96 vatrogasnih vozila raznih namjena (zapovjedna, navalna, autocisterne, auto-ljestve, vozila za tehničke intervencije, vozila za gašenje šumskih požara, vozila za prijevoz vatrogasaca, itd.).

Uvođenje novih tehnologija

Za praćenje stanja vatrogasne tehnike, članstva i aktivnosti vatrogasnih organizacija na razini Hrvatske vatrogasne zajednice ustrojena je jedinstvena informacijska računalna aplikacija (VATROnet), te se razvija u skladu sa strategijom informatizacije vatrogasnih organizacija prema kojem besplatni pristup jedinstvenom informacijskom sustavu imaju svi operateri za koje se godišnje u svim županijama održavaju edukacijski seminari.

Pohađanje edukacija za navedena znanja i vještine provedeno je sa ciljem uvođenja sustava Upravljanje vatrogasnim intervencijama (UVI) što je realizirano u okviru vatrogasnih postrojbi i zajednica (sve vatrogasne postrojbe osim DVD-a Karlobag). U srpnju 2021. godine sa radom je počeo novoustrojeni županijski vatrogasni operativni centar (ŽVOC) koji je nositelj operativne učinkovitosti uporabe sustava Upravljanja vatrogasnim intervencijama. Ličko – senjske županije.

Još preostaju neke radnje da bi ŽVOC bio potpuno opremljen i funkcionalan, a poglavito se navedeno odnosi na nabavku sustava za snimanje radio komunikacije. Još je u tijeku prebacivanje broja 193 u ŽVOC.

Osnivanje županijskog vatrogasnog operativnog centra je bila zakonska obveza temeljem odredbi novog Zakona o vatrogastvu što je u konačnici značajno unaprijedilo operativni rad vatrogasnog sustava na području Ličko – senjske županije. U prilog tomu ide i kontinuirana edukacija trenera i operatera za rad sa sustavom UVI koja se provodi sa ciljem provedbe edukacija vatrogasaca.

Uz 16 uređaja za praćenje vatrogasnih vozila koje su do sveobuhvatne ugradnje imali na raspolaganju JVP Gospić (9), JVP Plitvička Jezera (6) i DVD Otočac (1) i dodatno ugrađenih 65 uređaja u vozila vatrogasnih postrojbi u okviru pet operativnih područja, u trenutku izrade ovog izvješća aktivan je 81 uređaj za praćenje vatrogasnih vozila na području nadležnosti VZŽ Ličko - senjske što značajno olakšava i unapređuje sustav vođenja i upravljanja na vatrogasnim intervencijama.

Praćenje i upravljanje vatrogasnim vozilima je značajno kao i raspoloživost svih dostupnih informacija u Geografskom informacijskom sustavu (GIS), za čije unošenje su osposobljeni operateri svih vatrogasnih postrojbi, te je od strane županijskog vatrogasnog zapovjednika određen koordinator za GIS sustav, a prethodno je određen i koordinator za bazu podataka VATROnet i sustava Upravljanje vatrogasnim intervencijama – UVI.

Naime, nakon provedbe prethodno navedenih planskih priprema i aktivnog iznalaženja modela i načina za financiranje rada ŽVOC-a u proteklih 10 godina, u 2020. godini je nakon 28 godina postojanja VZŽ Ličko – senjske i potrebe za ŽVOC-om, partnerskim odnosom postignut dogovor za iznalaženje financijskih sredstava u Proračunu Ličko – senjske županije, te ispunjavanje zakonske obveze i primjenu rješenja za ustrojavanje ŽVOC-a.

Navedeno rješenje je prijelazno jer je njegova realizacija polovična u smislu radnih odnosa u ŽVOC-u. Poslove operativnog dežurnog djelatnika u ŽVOC-u sporazumno obavlja pet djelatnika JVP Gospić za koje je u Proračunu Ličko – senjske županije za 2023. godinu, putem VZŽ Ličko - senjske osigurano sufinanciranje dijela plaća i materijalnog troška u ukupnom iznosu od 19.900,00 EUR, što mjesečno iznosi 1.653,33 EUR). Potpuno rješenje je osiguravanje sredstava za materijalne troškove i plaća za pet operativnih dežurnih djelatnika koji će biti zaposleni u ŽVOC-u, međutim, u sporazumnom odnosu s JVP Gospić predloženo prijelazno rješenje će

zadovoljavati sve potrebe do iznalaženja mogućnosti ustrojavanja rada ŽVOC-a neovisno o djelatnicima JVP Gospić.

Slijedom navedenog, ŽVOC je počeo sa radom 1. lipnja 2021. godine, što smatramo jednim od povijesno najznačajniji dana ličko – senjskog vatrogastva zbog značajnog unaprjeđenja sustava dojava, upravljanja, vođenja i zapovijedanja na vatrogasnim intervencijama, a samim tim i značajnog povećanja razine sigurnosti građana Ličko – senjske županije.

Sezonski vatrogasci

Za požarnu sezonu 2023. godine putem Vatrogasne zajednice Ličko-senjske županije, temeljem Programa aktivnosti Vlade R.H. odobreno je sufinanciranje plaća za 24 sezonska vatrogasca. Ostatak financijskih sredstava nužnih za podmirenje troškova sezonskih vatrogasaca trebale su osigurati jedinice lokalne samouprave u svojim proračunima. Sezonski vatrogasci angažirani su od 1. lipnja do 30. rujna 2023. Potreba za potpunom vatrogasnih postrojbi sezonskim vatrogascima tijekom požarne sezone je znatno veća ali, financijske mogućnosti pojedinih jedinica lokalne samouprave, kao i nedostatak kadrova ne omogućuju zapošljavanje adekvatnog broja sezonskih vatrogasaca. Slijedom navedenog temeljem Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2023. godini 13 sezonskih vatrogasca zaposleno je i financirano za lipanj i srpanj, te po 14 sezonskih vatrogasaca za kolovoz i rujna što je ukupno iznosilo 27.855,54 EUR, odnosno za svakog zaposlenog vatrogasca izdvojeno je 530,89 EUR za troškove bruto plaća. Navedenu situaciju otežava i činjenica da je svake godine sve teže angažirati sezonske vatrogasce jer se na tržištu rada mnogi odlučuju za sezonske poslove u turizmu gdje su mnogo izdašnije plaće. Navedena problematika se nameće kao ozbiljna opasnost koja će u budućnosti otežavati angažman sezonskih vatrogasaca čija uloga ima nemjerljivi značaj tijekom požarne sezone. Poticajne mjere za zapošljavanje sezonskih vatrogasaca kao što su povećanje iznosa mjesečne plaće, plansko produljenje angažmana u službi (svibanj i listopad) i obavljanje poslova u okviru vatrogasne djelatnosti su jedina mogućnost za adekvatan angažman sezonskih vatrogasaca koji ima negativnu tendenciju zbog prije navedenih razloga. Uzimajući u obzir prostornu površinu Ličko – senjske županije, naseljenost i mali broj vatrogasnih postrojbi sa velikim zonama odgovornosti neosporna je činjenica da broj angažiranih sezonskih vatrogasaca **nije dovoljan**, te je u opadanju u odnosu na prethodne godine.

Preventivne mjere zaštite od požara

Najbolji učinci u smanjivanju posljedica od požara postižu se kvalitetnom preventivnom zaštitom.

Troškovi preventivne zaštite od požara i drugih ugroza znatno su manji od troškova smanjivanja posljedica od požara ili drugih ugroza, posebno kada se u obzir uzmu dugoročne posljedice koje požar ili drugi neželjeni događaj izaziva u okolišu. Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije potiče aktivnosti vatrogasaca u nadzoru kućanstava i javnih objekata oko provedbe mjera zaštite od požara i uočavanja mogućih opasnosti od nastanka požara. Tijekom svibnja, Mjeseca zaštite od požara Hrvatska vatrogasna zajednica izdaje edukativno - preventivne brošure i letke koji se distribuiraju putem županijskih vatrogasnih zajednica.

Potrebno je istaknuti važnost sudjelovanja u društvenom i kulturnom životu Županije, kao i u javnim medijima svih tipova i razina, a sve u namjeri preventivnog djelovanja i edukacije stanovništva sa ciljem smanjenja broja požara i ostalih opasnih situacija.

Sa ciljem provedbe preventivnih mjera zaštite od požara Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije je izradila sljedeće dokumente:

- Plan aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara za područje Ličko – senjske županije,
- Plan izvanrednog angažiranja vatrogasnih postrojbi pri složenijim vatrogasnim intervencijama u Republici Hrvatskoj,
- Operativni plan zaštite od požara za područje nadležnosti Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije,
- Plan zapošljavanja sezonskih vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama.

Osposobljavanja, usavršavanja i vježbe

Vatrogasna zajednica je u 2023. godini provodila osposobljavanje i usavršavanje za vatrogasna zvanja sukladno zahtjevima vatrogasnih postrojbi sa područja Ličko – senjske županije. Sukladno Planu obuke, od strane Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. online tečaj uspješno je završilo 9 vatrogasaca za koordinate operacija sustava bespilotnih zrakoplova. Sukladno Programu Hrvatske vatrogasne zajednice za vozača u vatrogastvu sredstvima Hrvatske vatrogasne zajednice osposobljeno je 8 vatrogasaca za vozača C kategorije. Tijekom 2023. godine u suradnji sa Hrvatskom vatrogasnom zajednicom Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije organizirala je edukaciju za korištenje informatičke aplikacije Vatro-NET i UVI. Županijski vatrogasni zapovjednik tijekom 2023. godine sudjelovao je na niz radionica i edukacija na kojima su predstavljene nove tehnologije u području vatrogasne djelatnosti, te svoja znanja prenosio zapovjednicima u postrojbama članica. Pod pokroviteljstvom Hrvatske vatrogasne zajednice 1. prosinca 2023. godine u Novalji je održan 13. jesenski Stručni skup HVZ-a na kojem je bilo nekoliko stotina sudionika.

Vatrogasna natjecanja

Dobrovoljno vatrogasno društvo Senj je u 2023. godini organiziralo 10. Kup Grada Senja za vatrogasni pomladak i mladež. Na takmičenju je nastupilo ukupno 20 ekipa, od čega 7 u kategoriji pomladka i 13 u kategoriji mladeži. Ukupno sa tehničkom i logističkom potporom i sucima HVZ-a sudjelovalo je preko 300 sudionika.

Dan 9. rujna 2023. godine će zasigurno biti upisan kao jedan od značajnih datuma u povijesti vatrogastva Ličko-senjske županije i grada Novalje. Po prvi puta Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije bila je domaćin jednog natjecanja na Državnoj razini, a to je 15. Državno takmičenje za mladež u Novalji. Takmičenje je održano u organizaciji Hrvatske vatrogasne zajednice uz tehničku pomoć i podršku VZG Novalje. Tehničku pripremu, pomoć i podršku su pružili i vatrogasci DVD-a Pag iz nama susjedne županije. Na takmičenju je bilo 1500 sudionika i sve je prošlo u najboljem redu. Najiskrenija zahvala DVD-u Novalja, cijeloj VZG Novalje, DVD-u Pag, Puhačkom orkestru DVD-a Otočac i DVD-a Cvetković, a poglavito organizatoru - Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici koja nam je povjerala organizaciju ovog događaja.

Intervencije vatrogasnih postrojbi u 2023. godini

Temeljem statističkih podataka iz sustava "UVI", na prostoru Ličko – senjskežupanije tijekom 2023. godine vatrogasne postrojbe su intervenirale na ukupno **585** vatrogasnih događaja na kojima je bilo 621 intervencija vatrogasnih postrojbi.

Usporedba broja vatrogasnih događaja u 2023. godine u odnosu na 2022. godinu prikazana je u Tablici 1. iz koje je vidljivo značajno smanjenje broja požarnih intervencija u 2023. godini. Od ukupno 247 požarnih događaja, zabilježeno je 159 događaja na otvorenom prostoru od kojih je 106 događaja na kultiviranoj i nekultiviranoj površini, ili točnije 19 požarnih događaja na kultiviranoj površini, 87 požarnih događaja na nekultiviranoj površini. Navedeni podaci ukazuju na činjenicu da gotovo **82,07%** požarnih događaja vezanih za raslinje nastaje na nekultiviranim površinama koje se najčešće pale s namjerom uklanjanja korova, trave i niskog raslinja. Događaji koji su zahtijevali tehničke intervencijama su brojčano veći u odnosu na 2022. godinu. Važno je naglasiti da se od ukupno zabilježenih 285 događaja njih 29 odnosilo na interveniranje i spašavanje u prometu gdje je zabilježen jedan smrtno stradali sudionik u prometu i devet ozlijeđenih.

Tablica 1. – Usporedba broja vatrogasnih događaja 2022. – 2023. godina

Vrsta intervencije	2022. godina	2023. godina	Povećanje 2022.	Smanjenje 2022.	%
POŽARI	662	247		415	62.68
TEHNIČKE INT.	233	285	52		22.31
AKCIDENTI	1	0		1	100.00
OSTALO	41	54	13		31.70
IZV. DISLOK.	1		-	1	100.00
UKUPNO	938	586	Smanjenje: 352 int. =		37.52

Autor: ŽVOC LS-ŽUPANIJE

Dodatni statistički podaci o vatrogasnim intervencijama u 2023. godini:

- 622- vatrogasna postrojba angažirana na vatrogasnim intervencijama
- 1.705- vatrogasaca angažirano na vatrogasnim intervencijama
- 696 vatrogasnih vozila korišteno na vatrogasnim intervencijama
- 0 - protupožarni letjelica
- 62 ostalih sudionika sudjelovalo na vatrogasnim intervencijama
- 128,076 ha opožarena površina na požarima otvorenog prostor

Statistika broja događaja po požarnim područjima u 2023. godini:

I. Požarno područje - Gospić	- 192 događaja
II. Požarno područje - Otočac	- 91 događaja
III. Požarno područje - Plitvička Jezera	- 112 događaja
IV. Požarno područje - Senj	- 134 događaja
V. Požarno područje - Novalja	- 92 događaja

Statistika vatrogasnih intervencija po vatrogasnim postrojbama u 2023. godini:

JVP Gospić -147

DVD Pazarišta – 1

DVD Karlobag – 1

DVD Perušić – 10

DVD Velebit -Lovinac – 33

DVD Otočac – 64

DVD Sinac – 15

DVD Kuterevo – 4

DVD Brinje – 8

DVD Vrhovine – 0

UKUPNO: 192

JVP Plitvička Jezera – 75
DVD Plitvička Jezera – 3
DVD Udbina – 32
DVD Donji Lapac – 2
UKUPNO: 112

UKUPNO: 91

JVP Grada Senja – 98
DVD Senj – 7
DVD Krasno – 7
DVD Sveti Juraj – 22
UKUPNO: 134

DVD Novalja – 85

DVD Lun – 4
DVD Barbat - 3
UKUPNO: 92

Broj vatrogasnih intervencija po jedinicama lokalne samouprave:

1. Grad Gospić	- 147
2. Grad Senj	- 134
3. Grad Novalja	- 92
4. Grad Otočac	- 83
5. Općina Plitvička Jezera	-78

Na području ostalih gradova i općina s prostora Ličko - senjske županije broj intervencija vatrogasnih postrojbi je manji od 70.

Tijekom 2023. godine vatrogasne postrojbe s prostora Ličko – senjske županije nisu upućivane na pružanje prekogranične pomoći niti je zaprimljen zahtjev za prekograničnu pomoć. Ličko – senjski vatrogasci, temeljem zapovjedi Glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske nisu bili upućeni na dislokaciju jer nije bilo potrebe..

Požarna sezona 2023. godine bila je manje zahtjevna od požarne sezone prethodne godine. U periodu od 01.06. – 30.09. evidentirano je 230 vatrogasnih intervencija na kojima je sudjelovao 685 vatrogasaca s 273 vatrogasnih vozila.

U istom periodu 2022. godine evidentirano je 274 vatrogasnih intervencija na kojima je sudjelovalo 1011 vatrogasaca sa 431 vatrogasnih vozila što ukazuje na činjenicu da je zahtjevnost vatrogasnih intervencija tijekom požarne sezone 2023. godine bila manja u odnosu na 2022. godinu jer je broj vatrogasnih intervencija bio značajno manji (razlika je 44 vatrogasne intervencije).

Opožarena površina u Ličko – senjskoj županiji 2022. god. je iznosila 978,317 ha a 2023. god. je iznosila 23,569 ha. Na ovakav izrazito značajan pad opožarene površine uz pravovremene dojave i interveniranje najviše su utjecale i vremenske prilike, odnosno česte padaline kroz glavni napor požarne sezone.

Zračne snage (kanader) na području Ličko – senjske županije nisu bile angažirane tijekom 2023 godine.

Tijekom 2023. godine na području Ličko – senjske županije nije bilo vatrogasne intervencije županijske razine.

Nije bilo potrebe za angažmanom vatrogasnih snaga iz drugih županija u 2023. godini.

Iako je požarna sezona 2023. godine u usporedbi s prethodnim bila izrazito povoljna može se zaključiti da je uspješno realizirana jer nije bilo ljudskih žrtava i svi su požari uspješno ugašeni, a tehničke i ostale intervencije uspješno odrađene. Međutim, poučeni iskustvima iz 2017. i 2019. godine nameće se zaključak da je u situacijama nastanka velikih požara ili više istovremenih većih požara raspoloživi broj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca nedovoljan za istovremeno djelovanje na velikom prostornom području Ličko-senjske županije uzimajući u obzir obvezu zadržavanja operativne i učinkovite razine djelovanja vatrogasnih snaga na području svake jedinice lokalne samouprave u situaciji kada je potreban angažman vatrogasaca iz jedne jedinice lokalne samouprave u drugoj ili više njih.

Iz Tablice 2. vidljiv je broj vatrogasnih intervencija u proteklih devet godina.

Tablica 2.

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Broj interv.	940**	878**	1378**	631**	1113***	960***	710***	938***	586***

Izvor:

*ŽC112 Gospić,

**ŽVOC Ličko – senjske,

*** “UVI“

Sastanci tijela

Tijekom 2023. godine održane su sjednice Zapovjedništva, Vatrogasnog stožera Predsjedništva, Nadzornog odbora, Odbora za prizanja i odlikovanja i Skupština VZŽ Ličko – senjske.

Financiranje

Temeljem Zakona o vatrogastvu financiranje rada Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije za potrebe zaštite od požara i vatrogastva provodi se iz Proračuna Ličko- senjske županije koja je za 2023. godinu osigurala financijska sredstva za plaće i materijalne troškove, te programske aktivnosti sukladno zakonskim odredbama u iznosu od 102.560,00 eura od čega je:

- 80.000,00 Eura namjenjeno je za redovitu djelatnost Zajednice i programske aktivnosti
- 19.900,00 Eura namjenjeno je za sufinanciranje plaća I režijskih troškova ŽVOC-a
- 2.000,00 Eura za provedbu posenih mjera zaštite od požara za Ličko – senjsku županije
- 660,00 Eura za programske aktivnosti vatrogasne mladeži
- 2.000,000 Eura za vatrogasne intervencije po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika

Financiranje dijela redovite djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zjednica gradova financirano je iz sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave, dok se drugi dio prikupljao od sponzorstava, donacija, transfera i ponegdje vlastite djelatnosti.

ZAKLJUČAK

1. Stanje zaštite od požara na području Ličko – senjske županije je **zadovoljavajuće**.
2. Neophodna je daljnja modernizacija vozila i tehnike, nabavka opreme za rad s opasnim tvarima, opreme za spašavanje iz ruševina prilikom potresa ili eksplozija, opreme za spašavanje uslijed poplava, dopunjavanje opreme za spašavanje s visina i iz dubina, komunikacijske opreme kao i provedbe edukacija vatrogasaca za rad s navedenom opremom.
Uzimajući u obzir međusobne udaljenosti vatrogasnih postrojbi potrebno je opremiti sve središnje vatrogasne postrojbe (koje ne raspolažu opremom) hidrauličnim alatom za spašavanje prilikom tehničkih intervencija u prometu. Alat bi trebao biti baterijski.
Temeljem iskustvenih pokazatelja, potrebno je redovito nabavljati opremu potrebnu za gašenje velikih šumskih požara, te ju uskladištiti kako bi bila dostupna u situacijama velikih požara na otvorenom prostoru kada je potreban transport sredstava za gašenje na velike udaljenosti.
3. Nastaviti skrbiti o stručnom usavršavanju pripadnika vatrogasnih postrojbi temeljem dostavljenih zahtjeva (školovanja, osposobljavanja i usavršavanja, stručni seminari, vatrogasne vježbe, vatrogasna natjecanja).
4. Predlagati i poduzimati mjere i radnje za unaprjeđenjem preventivnih aktivnosti u zaštiti od požara na području Županije u cilju smanjenja broja požara.
5. Intenzivno surađivati s nadležnim inspeksijskim službama i Policijskom upravom ličko - senjskom sa svrhom smanjenja broja požara, te stručnog i efikasnog djelovanja vatrogasnih postrojbi.
6. Nadalje pomagati djelovanje i opremanje dobrovoljnog i profesionalnog vatrogastva na području Županije u svrhu povećanja operativne spremnosti i učinkovitosti vatrogasnih postrojbi prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti.
7. Poticati izradu operativnih dokumenata i njihovu provedbu u svim društvenim područjima koje u opisu aktivnosti imaju provedbu ili utjecaj na mjere zaštite od požara.
8. Zbog značaja u funkciji zaštite od požara, razmotriti mogućnosti korištenja Zračne luke u Otočcu koja je u vlasništvu Grada Otočca,
9. Potrebno je sustavno razvijati i unapređivati Županijski vatrogasni operativni centar – 193 sukladno zahtjevima.
10. Potrebno je u potpunosti koristiti sustav Upravljanje vatrogasnim intervencijama (UVI) i u potpunosti ažurirati sustav VATROnet.
11. S ciljem poboljšanja brzine izlaska na intervenciju potrebno je na razini vatrogasnih postrojbi dodatno poboljšati organizaciju primanja dojave i uzbunjivanja vatrogasaca.
12. Potrebna ugradnja sustava za praćenje vatrogasnih vozila u sva vatrogasna vozila koja još uvijek nemaju ugrađene uređaje.
13. Sve jedinice lokalne samouprave na području Ličko – senjske županije trebale bi u potpunosti primjenjivati odredbe izrađenih i od predstavničkog tijela usvojenih procjena i planova zaštite od požara kada je riječ o nabavci potrebne i adekvatne opreme i tehnike, o

uređenju i izgradnji vatrogasnih domova te dostatnom osiguranju financijskih sredstava i organizacijskih uvjeta za brzi i efikasan odaziv vatrogasaca poglavito u dobrovoljnim vatrogasnim društvima, kao i Vatrogasnih planova koji će se izraditi.

14. Jedinice lokalne samouprave imaju mogućnost unaprijediti rad dobrovoljnih vatrogasaca u okviru vatrogasnih postrojbi primjenjujući poticajne mjere kao npr. *oslobađanje obitelji - kućanstva dobrovoljnog vatrogasca od plaćanja komunalne naknade, oslobađanje ili umanjenje cijene plaćanja vrtića za djecu dobrovoljnih vatrogasaca, darovi za djecu dobrovoljnih operativnih vatrogasaca uoči blagdana, oslobađanje od plaćanja parkirne karte ili naknade za vez u luci, prednost pri zapošljavanju u gradskim tvrtkama i ustanovama, slobodni dani za operativne dobrovoljne vatrogasce nakon cjelodnevnog ili višednevnog prisustva na vatrogasnoj intervenciji, poticajne mjere za poslodavce koji zapošljavaju dobrovoljne vatrogasce, sufinanciranje angažmana sezonskih vatrogasaca, povećanje komunalne naknade ili izdvajanje dijela komunalne naknade glede financiranja vatrogastva i slične mjere iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave.*
15. Prostorna veličina Županije i rijetka naseljenost u smislu zaštite od požara se nameću kao značajna poteškoća budući da većina jedinica lokalne samouprave ima proračune proporcionalne broju stanovnika, međutim obrnuto proporcionalno je da mali broj stanovnika (male općine) skrbi o velikoj površini pod raslinjem, te da je operativne vatrogasce u dobrovoljnim vatrogasnim društvima teško regrutirati, poglavito u sredinama gdje dobrovoljno vatrogastvo nema tradiciju.
16. Uočljiv je trend smanjenja broja dobrovoljnih vatrogasaca raspoloživih za provedbu operativnih zadaća. Razlog za pojavu navedene problematike, između ostalog, je smanjenje broja vatrogasaca u dobrovoljnim vatrogasnim društvima temeljem procjena ugroženosti i planova zaštite od požara na način da se ne provodi obveza osiguravanja raspoloživosti minimalnog broja vatrogasaca u ostalim vatrogasnim društvima ili konkretnije u 9 ostalih dobrovoljnih vatrogasnih društva najčešće je raspoloživ broj od 10 operativnih vatrogasaca kako bi se ispunile zakonske obveze što je nedostatna brojka ako uzmemo u obzir statističke podatke da se od 4 pozvana vatrogasaca na intervenciju odazove samo jedan što bi značilo da je od ukupnog broja od 10 vatrogasaca najčešće raspoloživo samo dva. Navedenom analogijom za angažman 10 vatrogasaca na vatrogasnoj intervenciji potrebna je baza od 40 operativnih vatrogasaca.
17. Iz višegodišnjih pokazatelja vidljivo je stalno opremanje vatrogasnih postrojbi koje ima tendenciju rasta i poboljšanja, poglavito sa razine države, dok broj dobrovoljnih vatrogasaca stagnira ili opada što je u međusobnoj korelaciji apsolutno neodrživo.
18. Ulaganje zajedničkih napora svih društveno-političkih struktura u promjenu svijesti građana i odgovornih osoba o važnosti zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti.

Izvješće izradio:

Zapovjednik VZŽ Ličko – senjske
Zvonimir Lončarić, mag.ing.sec

